

O klarinetu s Jindřichem Pavlišem

ODPOVÍDÁ: JINDŘICH PAVLIŠ

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Název pochází z italského clarinetto – malá trubka –, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další.

Jindřich Pavliš je klarinetista PKF – Prague Philharmonia. Píše a upravuje skladby pro Clarinet Factory a tvoří dramaturgii souboru. Svou uměleckou dráhu začal na konzervatoři v Pardubicích, pokračoval na AMU v Praze (u Š. Koutníka) a pařížské Conservatoire National Supérieur. V současné době pedagogicky působí na plzeňské konzervatoři. Zastupován OSA je od roku 2005

Clarinet Factory neboli čtyři muži s klarinetem. Člověk by čekal velmi komorní seskupení, které nijak nevystrukuje růžky. Ovšem je o vás slyšet od hudebníků všech žánrů, máte moderní internetové stránky, na fotkách nepůsobíte vážně... Jak se vám povedlo dát tuhle kapelu dohromady?

Clarinet Factory byla zpočátku skutečně spíše komorní

partičkou, kterou jsme pod názvem České klarinetové kvarteto založili před více než dvaceti lety. Znali jsme se ale už od patnácti let, jelikož jsme všichni vyrůstali pod jedním bičem profesora Posekaného v Pardubicích. Žánrům jiného druhu jsme se ale nevyhýbali, potkali jsme mnoho zajímavých lidí, např. Janu Koubkovou, která nás donutila odložit noty a akademické masky a přiměla ke spontánní improvizaci. No a pak už klasiky ubývalo, ačkoliv ji dodnes milujeme, a došlo na změnu názvu, práci s elektronikou, vizualizací a hlavně k vlastnímu skládání. Do toho jsme zařadili Vojtův zpěv a využili individuálních schopností nás všech i mimo klarinet.

Jak jste se ke klarinetu dostal vy osobně?

Úplně náhodně. Hrál jsem na housle, mám ale lehkou vrozenou vadu, jež mi neumožňuje správné držení, tudíž

jsem v osmi letech hledal něco jiného. No a v našem malém městě, ve Svitavách, byl soudruhy uklizen dobrý učitel klarinetu a velmi hodný pán Vítek Veselý, tak jsme to zkusili.

Setkal jste se někdy s výsměchem nebo s pohrdáním, že jste si vybral tento nástroj?

Ne, to ne, to spíš s těmi houslemi. Já na to šel chytře. Ve třídě jsem hrál samé love songy a to se prvním zamilovaným párům dost líbilo. Navíc jsem to střídal s kytarou, takže to už jsem byl samozřejmě hlavním zdrojem zábavy při školních výletech. No ale já pořád hrál a kluci balili ty holky, tak to zas taková výhoda vlastně asi nebyla.

Cvičíte na něj stále, nebo hrajete tak často, že to není potřeba?

Cvičím méně, ale chytřeji. Nehraji jen tak pánuboh do oken, protože záprah v orchestru i v Clarinet Factory je skutečně enormní. Mám svoji speciální sadu cviků, které kombinují dech, prsty i nátisk, tak šetřím čas. No ale když přijde něco těžkého, dřů jako zamlada, musím si to ale dopředu dobře naplánovat.

Kytarista, klavírista, bubeník a další, to jsou hudebníci, kteří dokážou víceméně hrát i při silném nachlazení nebo s potížemi s průduškami atd.... Hráči na dechový nástroj jsou na tom asi přibližně jako zpěváci. Nebo se mýlím?

Když je vám špatně, tak se opravdu leccos nedaří, ale hrát se dá, někdy vám nic jiného ani nezbyvá, zrušili by třeba velký orchestrální koncert. Je to trochu o zdraví, ale člověk má rezervy velmi hluboko.

Na jaký klarinet hrajete dnes a na jaké vaší kolegové v Clarinet Factory?

Já hraji snad na všechny druhy klarinetů. Ty příbuzné atypické, jako je malý Es klarinet, basetový roh a basklarinet, mě baví. V C Factory jsme si nedávno pořídili kontrabasový klarinet, to je opravdu něco, pořádný „prďák“. V republice jsou jen dva, ten druhý v České filharmonii. V kapele tedy střídám ten kontrabasový s klasickým B klarinetem, který je nejrozšířenější.

V jakých cenových relacích se tento nástroj dnes pohybuje?

Klarinet pro profíka stojí kolem sta tisíc, basklarinet dvě stě, kontrabasový klarinet od dvou set tisíc do půl milionu, my měli štěstí na kus z výstavy, byl pod sto tisíc.

Vyučujete na plzeňské konzervatoři. Jak velký zájem je u dětí a dospívající mládeže o klarinet?

Klarinet je stále stejně populární, je využíván snad ve všech žánrech a má u nás velikou tradici. Není snadné na něj hrát, ale má velmi široké spektrum zvuků, sametové spodní tóny, ječivé výšky, dynamický rozsah od echotónů po nesnesitelný vrískot, to je u flétny a hoboje nebo fagotu trochu jasněji definované. Mladí mají klarinet rádi, ale většinou si jej nechají jako koníčka, takže na konzervatoř kolikrát ani ti nejlepší nedorazí. Pravděpodobnost úspěchu není moc velká a strašně se nadřete.

Kolik z nich přejde na saxofon?

Hodně žáků si přibere saxofon jako další nástroj, klarinetu se nevzdávají.

Můžete vyjmenovat některé interprety, se kterými Clarinet Factory spolupracovala?

Jejej, toho je opravdu hodně, v počátku zejména Jana Koubková, ta nás skutečně hodně ovlivnila. Pak jsme měli velký projekt Eternal Seekers s Lenkou Dusilovou a Beatou Hlavenkovou. Posledních asi deset let je naším spolupracovníkem a hudebním guru perkusista Alan Vitouš. Opakovaně si nás

přizval Bobby McFerrin. Šansony jsme kdysi hráli s Radkou Fišarovou. Z jiného soudku – hostujeme na koncertech a desce Tata Bojs, s Blue Effectem, letos třeba občas koncertujeme s Floexem a máme za sebou první koncert s Ivou Bittovou, který nám neuvěřitelně sedl. V zahraničí jde zejména o studiovou práci, naše poslední deska obsahuje remixy autorů od Seattlu po Tokio. Děláme hodně pro divadlo, film a tanec, v současnosti například Korekci s VerTe-Dance.

Hudbu kterých autorů nejčastěji hrajete?

No teď už hlavně od pánů Pavliše, Borry, Nýdla a Valáška, ale letos jsme hráli Floexovy skladby a také natočili pro Spitfire Company hudbu izraelské skladatelky Sivan Eldar.

Hrajete i v zahraničí. Jak jste se k tomu dostali?

Cesta do zahraničí je klopotná a zdoluhavá, skvělé hudby je totiž přebytek, takže nastupuje práce naší skvělé manažerky, aby přesvědčila promotéry, aby si z nabídky lahůdek vybrali zrovna nás. Myslím, že se jí poslední dobou dost daří, ještě letos jedeme na Womex do Budapešti, čeká nás velký koncert v Londýně. Jak to dělá, je asi obchodní tajemství, je v tom ale mnoho neinvestováno, hlavně časově z naší i její strany. Uvidíme, co bude, ale už teď hrajeme dost, což nás nesmírně baví. ☑